Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 18 september 2019*

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EU) nr 1215/2012 – Domstols behörighet på privaträttens område – Tillämpningsområde – Artikel 1.2 b – Konkurs, ackord och liknande förfaranden – Omfattas inte – Talan om fastställelse av fordran som ska göras gällande i ett insolvensförfarande – Tillämpning av förordning (EG) nr 1346/2000 – Artikel 41 – Innehållet i den anmälan genom vilken en fordran görs gällande – Huvudinsolvensförfarande och sekundärinsolvensförfarande – Litispendens och mål som har samband med varandra – Analog tillämpning av artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 – Otillåtlighet”

I mål C-47/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Oberlandesgericht Wien (Regionöverdomstolen i Wien, Österrike), genom beslut av den 17 januari 2018, som inkom till domstolen den 26 januari 2018, i målet

Skarb Pánstwa Rzeczpospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad

mot

Stephan Riel, i egenskap av konkursförvaltare för Alpine Bau GmbH,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot, domstolens vice ordförande R. Silva de Lapuerta (referent) samt domarna C. Toader, A. Rosas och M. Safjan,

generaladvokat: Y. Bot

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, genom A. Freytag, Rechtsanwalt,

– Stephan Riel, i egenskap av konkursförvaltare för Alpine Bau GmbH, genom S. Riel, Rechtsanwalt,

– Spaniens regering, genom M. Sampol Pucurull, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

– Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom M. Heller och M. Wilderspin, båda i egenskap av ombud,

– Schweiz regering, genom M. Schöll, i egenskap av ombud,

och efter att den 4 april 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 1.2 b och 29.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1) samt av artikel 41 i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden (EGT L 160, 2000, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (Republiken Polens statsverk – Nationella direktören för riksvägar och motorvägar) och Stephan Riel i dennes egenskap av konkursförvaltare i det i Österrike inledda huvudinsolvensförfarandet mot Alpine Bau GmbH. Föremålet för tvisten är en talan om fastställelse av fordringar.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning nr 1215/2012

3 Artikel 1 i förordning nr 1215/2012 har följande lydelse:

”1. Denna förordning är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar eller underlåtenhet vid utövandet av offentliga maktbefogenheter (*acta jure imperii*).

2. Denna förordning är inte tillämplig på

…

b) konkurs, ackord och liknande förfaranden,

…”

4 I artikel 29 i samma förordning föreskrivs följande:

”1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, ska varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 31.2.

2. I sådana fall som avses i punkt 1 ska, på begäran av en domstol vid vilken talan väckts, varje annan domstol vid vilken talan väcks utan dröjsmål underrätta den förstnämnda domstolen om vilket datum den mottog stämningsansökan i enlighet med artikel 32.

3. När det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, ska övriga domstolar självmant förklara sig obehöriga till förmån för den domstolen.”

5 Artikel 30 i förordningen har följande lydelse:

”1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika medlemsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts låta handläggningen av målet vila.

2. Om målet i den domstol vid vilken talan först väckts prövas i första instans får varje annan domstol också förklara sig obehörig på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska käromål anses ha samband med varandra om de är så förenade att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.”

Förordning nr 1346/2000

6 Skälen 2, 6, 8, 12, 18, 19 och 21 i förordning nr 1346/2000 har följande lydelse:

”(2) För att den inre marknaden skall fungera väl krävs det att gränsöverskridande insolvensförfaranden fungerar effektivt och smidigt och denna förordning behöver antas för att uppnå detta syfte …

…

(6) Enligt proportionalitetsprincipen bör förordningen begränsas till bestämmelser som reglerar behörigheten att inleda insolvensförfaranden samt att anta beslut som fattas omedelbart på grundval av insolvensförfaranden och står i nära samband med dessa. Dessutom bör förordningen innehålla bestämmelser om erkännande av dessa beslut och om tillämplig lag, vilka även tillgodoser den nämnda principens krav.

…

(8) För att uppnå syftet att förbättra insolvensförfaranden och kunna handlägga insolvensärenden med gränsöverskridande inslag effektivare är det nödvändigt och lämpligt att bestämmelserna om behörighet, erkännande och tillämplig lag på detta område blir föremål för gemenskapslagstiftning som är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna.

…

(12) Förordningen gör det möjligt att inleda huvudinsolvensförfaranden i den medlemsstat i vilken platsen där gäldenären har sina huvudsakliga intressen finns. Dessa förfaranden har allmän räckvidd och de avser att omfatta gäldenärens samtliga tillgångar. För att skydda intressen av olika slag tillåter förordningen att sekundärförfaranden inleds och löper parallellt med huvudförfarandena. Sekundärförfarandena får inledas i den medlemsstat där gäldenären har ett driftställe. Verkan av sekundärförfaranden är begränsa[d] till tillgångar som finns i den staten. Tvingande regler för samordning med huvudförfarandena tillgodoser behovet av enhetlighet i gemenskapen.

…

(18) Sedan huvudinsolvensförfarandet har inletts är rätten att begära att ett insolvensförfarande skall inledas i den medlemsstat där gäldenären har ett driftställe inte begränsad enligt denna förordning. Förvaltaren i huvudinsolvensförfarandet eller andra personer med bemyndigande enligt nationell rätt får begära att ett sekundärt insolvensförfarande inleds.

(19) Sekundära insolvensförfaranden kan tjäna olika syften, förutom skydd av lokala intressen. Det kan uppkomma fall när gäldenärens tillgångar är alltför komplexa för att förvaltas som en enhet eller när skillnaderna i de berörda rättssystemen är så stora att svårigheter kan uppstå genom att verkningarna av rättsordningen i den stat där förfarandet inleds utsträcks till att omfatta övriga stater där tillgångarna finns. Av detta skäl får förvaltaren i huvudförfarandet begära att sekundärförfaranden inleds när detta krävs för en effektiv förvaltning av tillgångarna.

…

(21) En borgenär som har sitt hemvist eller sitt säte inom gemenskapen bör ha rätt att anmäla sina fordringar i vart och ett av de insolvensförfaranden som pågår i gemenskapen. …”

7 Artikel 3 i denna förordning har följande lydelse:

”1. Domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium platsen där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, har behörighet att inleda ett insolvensförfarande. För bolag och andra juridiska personer skall sätet anses vara platsen där de huvudsakliga intressena finns, om inte annat visas.

2. När platsen där en gäldenärs huvudsakliga intressen finns befinner sig inom en medlemsstats territorium, har domstolarna i en annan medlemsstat behörighet att inleda ett insolvensförfarande endast om gäldenären har ett driftställe i den senare medlemsstaten. Verkningarna av detta förfarande får enbart omfatta gäldenären tillhörig egendom som finns inom denna medlemsstats territorium.

3. När ett insolvensförfarande enligt punkt 1 har inletts, skall ett förfarande enligt punkt 2 som inleds därefter vara ett sekundärförfarande. Detta senare förfarande måste vara ett likvidationsförfarande.

…”

8 I artikel 4 i nämnda förordning föreskrivs följande:

”1. Om inte annat föreskrivs i denna förordning skall lagen i den medlemsstat inom vars territorium insolvensförfarandet inleds, nedan kallad inledningsstaten, vara tillämplig på insolvensförfarandet och dess verkningar.

2. Lagen i inledningsstaten skall bestämma förutsättningarna för att inleda ett förfarande, samt för att genomföra och slutföra det. Denna lag skall under alla förhållanden bestämma

…

h) hur fordringar skall anmälas, styrkas och godtas,

…”

9 Artikel 27 i samma förordning har följande lydelse:

”Om ett förfarande enligt artikel 3.1 inletts av en domstol i en medlemsstat och detta förfarande erkänns i en annan medlemsstat (huvudförfarande), skall – utan att frågan om gäldenärens insolvens prövas i denna andra stat – ett sekundärt insolvensförfarande kunna inledas i denna medlemsstat, om någon domstol där är behörig enligt artikel 3.2. … Förfarandets verkan skall begränsas till de av gäldenärens tillgångar som finns inom denna andra medlemsstats territorium.”

10 I artikel 31 i förordning nr 1346/2000 föreskrivs följande:

”1. Med de begränsningar som kan följa av sekretessbestämmelser är förvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena skyldiga att informera varandra. De skall omedelbart delge varandra alla upplysningar som kan vara av värde för det andra förfarandet, särskilt upplysningar som rör hur långt anmälningsförfarandet fortskridit och alla åtgärder som syftar till att avsluta förfarandet.

2. Om inte annat följer av de bestämmelser som reglerar vart och ett av förfarandena, skall förvaltarna i huvud- och sekundärförfarandena samarbeta med varandra.

…”

11 Artikel 39 i denna förordning har följande lydelse:

”Varje borgenär – inklusive skattemyndighet eller socialförsäkringsorgan i medlemsstaterna – som har sin hemvist eller sitt säte i en annan medlemsstat än inledningsstaten, har rätt att skriftligen anmäla sina fordringar i insolvensförfarandet.”

12 Artikel 40 i förordningen har följande lydelse:

”1. När ett insolvensförfarande har inletts i en medlemsstat skall den behöriga domstolen eller den förvaltare som domstolen utsett omedelbart underrätta kända borgenärer med hemvist eller säte i andra medlemsstater om detta.

2. Underrättelsen, vilken skall sändas till var och en av dessa borgenärer, skall innehålla upplysningar om vilka tidsfrister som gäller och följden av att dessa tidsfrister inte iakttas, den myndighet eller det organ hos vilka fordringar skall anmälas och vad som gäller i övrigt. Underrättelsen skall också ange om borgenärer som har fordringar förenade med förmåns- eller säkerhetsrätt behöver anmäla sina fordringar.”

13 Artikel 41 i förordningen har följande lydelse:

”En borgenär skall översända en kopia av underlag, i den mån sådant finns, samt ange kravets art, datum för dess uppkomst och dess belopp, och om han gör gällande förmånsrätt, säkerhetsrätt eller återtagandeförbehåll, samt i vilken egendom den åberopade rätten gäller.”

14 Artikel 42 i förordning nr 1346/2000 har följande lydelse:

”1. Underrättelsen enligt artikel 40 skall tillhandahållas på det officiella eller ett av de officiella språken i inledningsstaten. En blankett med titeln ”Anmodan att anmäla fordran. Tidsfrister att iaktta” angivet på samtliga Europeiska unionens institutioners officiella språk skall användas.

2. Varje borgenär med hemvist eller säte i en annan medlemsstat än inledningsstaten har rätt att anmäla sin fordran på det officiella eller något av de officiella språken i den staten. I sådant fall skall dock på anmälan anges ”Anmälan av fordran” på det eller något av de officiella språken i inledningsstaten. Dessutom kan det krävas att borgenären tillhandahåller en översättning till det officiella språket eller ett av de officiella språken i den stat där förfarandet har inletts.”

Österrikisk lagstiftning

15 102 § Insolvenzordnung (insolvenslagen), i den version som är tillämplig på det nationella målet (nedan kallad IO), har följande lydelse:

”Borgenärer ska i insolvensförfarandet göra gällande fordringar i enlighet med följande bestämmelser, även om fordringarna är föremål för ett pågående domstolsförfarande.”

16 103 § punkt 1 IO har följande lydelse:

”Anmälan ska innehålla uppgift om beloppet för fordran, om de omständigheter som fordran grundar sig på, om den förmånsrätt som görs gällande och om de bevismedel som kan anföras till stöd för den påstådda fordran.”

17 110 § punkt 1 IO har följande lydelse:

”Har en fordrans riktighet eller förmånsrätt bestritts, får den berörda borgenären väcka talan om fastställelse av fordran, under förutsättning att detta rättsmedel står till buds, varvid talan ska väckas mot samtliga personer som har bestritt riktigheten eller förmånsrätten. … Till grund för talan får endast läggas de skäl som har anförts i anmälan och vid kontrollsammanträdet, och yrkandet får inte avse ett belopp som är högre än det som därvid angavs.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

18 Klaganden i det nationella målet, som ansvarar för förvaltningen av det polska statliga vägnätet, uppdrog efter offentlig upphandling åt Alpine Bau att genomföra ett flertal vägbyggnadsprojekt i Polen. Avtalen om dessa projekt innehöll utförliga bestämmelser om avtalsvite vid försenat genomförande.

19 Den 19 juni 2013 inleddes i Österrike ett rekonstruktionsförfarande avseende Alpine Bau och Stephan Riel utsågs till förvaltare för bolaget.

20 Den 4 juli 2013 omvandlades detta förfarande till ett ”konkursförfarande”. Nästkommande dag gjordes det, i enlighet med ett beslut av Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien, Österrike), en notering i registret över insolvensförfaranden om att det rörde sig om ett huvudinsolvensförfarande i den mening som avses i förordning nr 1346/2000.

21 I Polen inleddes ett sekundärt insolvensförfarande mot Alpine Bau vid Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu (Distriktsdomstolen i Poznań-Stare Miasto, Polen).

22 Klaganden anmälde fordringar den 16 augusti 2013 och den 22 juni 2016 inom ramen för huvudinsolvensförfarandet i Österrike samt den 16 maj 2014 och den 16 juni 2015 inom ramen för det sekundära insolvensförfarandet i Polen.

23 De flesta av dessa anmälda fordringar bestreds av Stephan Riel, som hade utsetts till förvaltare inom ramen för det österrikiska huvudinsolvensförfarandet, och av den förvaltare som hade utsetts inom ramen för det polska sekundära insolvensförfarandet.

24 Den 1 april 2015 väckte klaganden talan i Polen om fastställelse av en fordran på 309 663 865 polska zloty (PLN) (omkring 73 898 402 euro).

25 Den 31 oktober 2016 väckte klaganden även talan vid Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien) om fastställelse av en fordran på 64 784 879,43 euro, och yrkade att nämnda domstol i överensstämmelse med artiklarna 29 och 30 i förordning nr 1215/2012 skulle låta handläggningen av målet vila till dess att avgörandet i de i Polen pågående målen rörande kontroll av fordringar vunnit laga kraft.

26 Genom deldom av den 25 juli 2017 ogillade Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien) klagandens yrkande såvitt avsåg ett belopp om 265 132,81 euro, utan att därvid meddela något beslut angående yrkandet om vilandeförklaring.

27 Klaganden överklagade den domen till Oberlandesgericht Wien (Regionala överdomstolen i Wien, Österrike) och gjorde bland annat gällande att Handelsgericht Wien (Handelsdomstolen i Wien) skulle ha begått ett förfarandefel genom att underlåta att vilandeförklara målet, vilket strider mot artikel 29 i förordning nr 1215/2012.

28 Den hänskjutande domstolen undrar nu för det första huruvida den talan om fastställelse av en fordran som har anhängiggjorts vid den hänskjutande domstolen träffas av bestämmelserna i förordning nr 1215/2012 eller av bestämmelserna i förordning nr 1346/2000.

29 För det andra undrar den hänskjutande domstolen huruvida reglerna rörande litispendens i förordning nr 1215/2012 är – för den händelse att förordning nr 1346/2000 ska tillämpas – analogt tillämpliga.

30 För det tredje har den hänskjutande domstolen gett uttryck för tvivel rörande räckvidden av kraven enligt artikel 41 i förordning nr 1346/2000 på innehållet i en anmälan av fordringar som inges av en borgenär i en medlemsstat.

31 Mot denna bakgrund beslutade Oberlandesgericht Wien (Regionöverdomstolen i Wien) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 1.2 b i förordning nr 1215/2012 tolkas så, att en insolvensrättslig fastställelsetalan (’Prüfungsklage’) enligt österrikisk rätt rör insolvens i den mening som avses i [den bestämmelsen] och således är undantagen från förordningens materiella tillämpningsområde?

2) (Endast om den första frågan besvaras jakande):

Är artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 analogt tillämplig på ett accessoriskt förfarande som omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000?

3) (Endast om den första frågan besvaras nekande eller den andra frågan besvaras jakande):

Ska artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 tolkas så, att det föreligger en talan rörande samma sak och målen gäller samma parter om en borgenär – [klaganden] – som har anmält en (i huvudsak) identisk fordran inom ramen för det österrikiska huvudinsolvensförfarandet och inom ramen för det sekundära insolvensförfarandet i Polen, vilken fordran (huvudsakligen) bestreds av de respektive konkursförvaltarna, först har väckt talan i Polen mot konkursförvaltaren i det

sekundära insolvensförfarandet och sedan i Österrike mot konkursförvaltaren i huvudinsolvensförfarandet – [Stephan Riel] – om fastställelse av att det föreligger konkursfordringar med ett visst belopp?

4) Ska artikel 41 i förordning nr 1346/2000 tolkas så, att kravet på att meddela ’kravets art, datum för dess uppkomst och dess belopp’ är uppfyllt,
   a) om, såsom i förevarande mål, en borgenär med säte i en annan medlemsstat än den där huvudinsolvensförfarandet har inletts – [klaganden] – vid anmälan av fordran i det förfarandet endast beskriver fordran genom att ange ett konkret belopp, utan att ange datum för dess uppkomst (till exempel som *fordran från underleverantören JSV Slawomir Kubica för genomförande av vägarbeten*),
   b) och om datum för fordrans uppkomst visserligen inte anges i anmälan men kan härledas från de bilagor som ingetts tillsammans med anmälan av fordran (till exempel på grund av datumet på den ingivna fakturan)?

5) Ska artikel 41 i förordning nr 1346/2000 tolkas så, att denna bestämmelse inte i det enskilda fallet utgör hinder för tillämpning av nationella bestämmelser som är mer förmånliga för den anmälande borgenären, med säte i en annan medlemsstat än den stat där förfarandet har inletts, till exempel vad gäller kravet på att meddela datum för fordrans uppkomst?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

32 Den hänskjutande domstolen har ställt sin första fråga för att få klarhet i huruvida artikel 1.2 b i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om fastställelse av en fordran för registrering i ett sådant insolvensförfarande som det i det nationella målet inte omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

33 EU-domstolen erinrar härvidlag om att förordning nr 1215/2012 och förordning nr 1346/2000 ska tolkas på så sätt att man undviker såväl överlappningar mellan rättsreglerna i de båda rättsakterna som luckor i lagen. En talan som enligt artikel 1.2 b i förordning nr 1215/2012 undantas från tillämpningsområdet för den förordningen, eftersom talan rör ”konkurs, ackord och liknande förfaranden”, omfattas således av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000. På motsvarande sätt ska en talan som inte omfattas av tillämpningsområdet för artikel 3.1 i förordning nr 1346/2000 anses omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 (dom av den 20 december 2017, Valach m.fl., C-649/16, EU:C:2017:986, punkt 24, och dom av den 4 oktober 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, punkt 30).

34 Härav följer att de respektive tillämpningsområdena för dessa båda förordningar är tydligt definierade och att en talan, när den är direkt hänförlig till ett insolvensförfarande och har ett nära samband med detta, omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000 och inte av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 (dom av den 14 november 2018, Wiemer & Trachte, C-296/17, EU:C:2018:902, punkt 31).

35 I detta sammanhang har EU-domstolen vid sin bedömning beaktat att de olika slags talan den haft att ta ställning till har väckts i samband med ett insolvensförfarande. EU-domstolen har framför allt lagt vikt vid huruvida talan i fråga hade sitt ursprung i rättsregler om insolvensförfaranden eller i andra rättsregler (dom av den 4 september 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, punkt 26, och dom av den 4 december 2014, H, C-295/13, EU:C:2014:2410, punkt 18).

36 Det avgörande kriteriet för EU-domstolen när den fastställer vilket område en talan tillhör är talans rättsliga grund. I enlighet med det tillvägagångssättet ska det prövas huruvida den rättighet eller skyldighet som ligger till grund för talan hänför sig till de privaträttsliga regler som gäller i allmänhet eller till undantagsregler som är specifika för insolvensförfaranden (dom av den 4 september 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, punkt 27; av den 11 juni 2015, Comité d'entreprise de Nortel Networks m.fl., C-649/13, EU:C:2015:384, punkt 28; dom av den 9 november 2017, Tünkers France och Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, punkt 22, och dom av den 20 december 2017, Valach m.fl., C-649/16, EU:C:2017:986, punkt 29).

37 Den i 110 § IO reglerade fastställelsetalan som väckts av klaganden ingår som en del i den österrikiska insolvenslagstiftningen. Därutöver ska det påpekas att det framgår av denna bestämmelse att en sådan fastställelsetalan får väckas i ett insolvensförfarande av de borgenärer som deltar i detta förfarande för det fall någon har bestritt riktigheten eller förmånsrätten hos den av borgenärerna anmälda fordran.

38 Mot denna bakgrund framgår det att den i 110 § IO reglerade fastställelsetalan är direkt hänförlig till ett insolvensförfarande och har ett nära samband med detta förfarande samt har sitt ursprung i rättsregler om insolvensförfaranden.

39 Nämnda talan omfattas således inte av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012, utan av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000.

40 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras på följande sätt. Artikel 1.2 b i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att en talan om fastställelse av en fordran för registrering i ett sådant insolvensförfarande som det i det nationella målet inte omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.

Den andra frågan

41 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för det fall den första frågan besvaras jakande. Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att bestämmelsen är analogt tillämplig på en sådan talan som den i det nationella målet som inte omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 utan av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000.

42 EU-domstolen erinrar inledningsvis om följande. I artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 föreskrivs att om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, ska varje domstol utom den vid vilken talan först väckts självmant låta handläggningen av målet vila till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig; syftet med artikel 29.1 är därvid att undvika att oförenliga domar meddelas rörande dessa käromål.

43 I och med att unionslagstiftaren uttryckligen undantagit vissa rättsområden från tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012, kan förordningens bestämmelser – inklusive de rent processrättsliga bestämmelserna – inte tillämpas analogt på nämnda rättsområden.

44 En sådan analog tillämpning skulle annars innebära ett åsidosättande av det regelverk som anges i förordning nr 1346/2000, och den skulle därmed inverka menligt på den ändamålsenliga verkan av förordningens bestämmelser, särskilt i det att sekundära insolvensförfaranden – i enlighet med artiklarna 3 och 27 i förordning nr 1346/2000, jämförda med skälen 12, 18 och 19 däri – kan inledas parallellt med huvudinsolvensförfarandet, vilket inte är tillåtet enligt artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012.

45 EU-domstolen delar vidare den bedömning som framförts av kommissionen i det skriftliga yttrandet avseende regelverket i förordning nr 1346/2000, nämligen att artikel 31 i förordningen gör det möjligt att undvika oförenliga domar i det att det däri föreskrivs regler om information och samarbete för det fall parallella insolvensförfaranden har inletts.

46 Mot denna bakgrund ska den andra tolkningsfrågan besvaras på följande sätt. Artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att bestämmelsen inte är tillämplig, inte ens analogt, på en sådan talan som den i det nationella målet som inte omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 utan av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000.

Den tredje frågan

47 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för det fall den första frågan besvaras nekande eller för det fall den andra frågan besvaras jakande. Mot denna bakgrund finner EU-domstolen att det saknas anledning att pröva den tredje frågan.

Den fjärde och den femte frågan

48 EU-domstolen kommer att pröva den fjärde och den femte frågan gemensamt. Den hänskjutande domstolen har ställt dessa båda frågor för att få klarhet i huruvida artikel 41 i förordning nr 1346/2000 ska tolkas så, att en borgenär får – inom ramen för ett insolvensförfarande – göra gällande en fordran utan att därvid rent formellt ange vilket datum som fordran uppkom, när detta är möjligt enligt lagen i den medlemsstat där förfarandet inletts och när detta datum framgår av det underlag som avses i artikel 41.

49 Det framgår av skälen 2 och 8 i förordning nr 1346/2000 att syftet med förordningen är att få gränsöverskridande insolvensförfaranden att fungera effektivt och smidigt samt att förbättra insolvensförfarandena och möjliggöra en effektivare handläggning av insolvensärenden.

50 Syftet med förordningen är särskilt – såsom framgår bland annat av skäl 21 och artikel 39 däri – att säkerställa att borgenärer behandlas likadant inom unionen och att underlätta för borgenärerna att göra sina rättigheter gällande.

51 I artikel 4.2 h i förordning nr 1346/2000 anges principen att regler om hur fordringar ska anmälas, styrkas och godtas ska bestämmas av lagen i den medlemsstat i vilken insolvensförfarandet inletts. Artikel 41 i förordningen – som återfinns i kapitel IV i förordningen med rubriken ”Upplysningar till borgenärer och om hur anspråk skall anmälas” – föreskriver emellertid vissa krav om innehållet i en anspråksanmälan. Såsom angetts av generaladvokaten i punkterna 59 och 72 i förslaget till avgörande ska dessa krav anses vara maximikrav såvitt avser innehållet i en anmälan av en fordran, och sådana krav får uppställas i nationell lagstiftning gentemot borgenärer som har stadigvarande bosättning, hemvist eller säte i en annan medlemsstat än den där insolvensförfarandet inletts.

52 Bland dessa krav anger artikel 41 bland annat att borgenären ska översända en kopia av underlag, i den mån sådant finns, samt ange datum för kravets uppkomst.

53 EU-domstolen erinrar vidare om (såsom även angetts i punkt 51 ovan) att regler om hur fordringar ska styrkas och godtas även fortsättningsvis – enligt den princip som anges i artikel 4.2 h i förordning nr 1346/2000 – ska bestämmas av lagen i den medlemsstat i vilken insolvensförfarandet har inletts.

54 Således ska artikel 41 i förordning nr 1346/2000 inte tolkas på ett sådant sätt att en fordran inte får anmälas av den anledningen att den aktuella anmälan inte innehåller en av de uppgifter som anges i artikel 41, när denna uppgift inte krävs enligt lagen i den medlemsstat i vilken insolvensförfarandet

inletts och när denna uppgift, utan några större svårigheter, kan härledas från det underlag som avses i artikel 41; det ankommer på den behöriga myndighet som har i uppgift att kontrollera fordringar att pröva detta.

55 Mot denna bakgrund ska den fjärde och den femte frågan besvaras enligt följande. Artikel 41 i förordning nr 1346/2000 ska tolkas så, att en borgenär får – inom ramen för ett insolvensförfarande – göra gällande en fordran utan att därvid rent formellt ange vilket datum som fordran uppkom, när det enligt lagen i den medlemsstat där förfarandet inletts inte uppställs något krav på att detta datum ska anges och när detta datum, utan några större svårigheter, kan härledas från det underlag som avses i artikel 41; det ankommer på den behöriga myndighet som har i uppgift att kontrollera fordringar att pröva detta.

Rättegångskostnader

56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) **Artikel 1.2 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att en talan om fastställelse av en fordran för registrering i ett sådant insolvensförfarande som det i det nationella målet inte omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning.**

2) **Artikel 29.1 i förordning nr 1215/2012 ska tolkas så, att bestämmelsen inte är tillämplig, inte ens analogt, på en sådan talan som den i det nationella målet som inte omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1215/2012 utan av tillämpningsområdet för förordning nr 1346/2000.**

3) **Artikel 41 i rådets förordning (EG) nr 1346/2000 av den 29 maj 2000 om insolvensförfaranden ska tolkas så, att en borgenär får – inom ramen för ett insolvensförfarande – göra gällande en fordran utan att därvid rent formellt ange vilket datum som fordran uppkom, när det enligt lagen i den medlemsstat där förfarandet inletts inte uppställs något krav på att detta datum ska anges och när detta datum, utan några större svårigheter, kan härledas från det underlag som avses i artikel 41; det ankommer på den behöriga myndighet som har i uppgift att kontrollera fordringar att pröva detta.**

Underskrifter